

Planter

Behov for eftergødskning af vårbyg 2021

De store nedbørsmængder i maj måned 2021 kan have resulteret i et tab af forårsudbragt gødning og udløse et behov for eftergødskning. Det kræver, at der er plads i ejendommens kvælstofkvote.

Analyse | 02. juni 2021

SEGES har beregnet følgende behov for eftergødskning i vårbyg ud fra den ekstra afstrømning, der er sket fra rodzonen. På lerjord kan der være sket en større denitrifikation end normalt, hvilket også kan udløse et eftergødningsbehov.

Udover den generelle vurdering og beregning anbefales det at anvende planteanalyser eller N-Tester for at undersøge behovet for eftergødskning. Satellitmålt NDRE kan også anvendes.

Tabel 1. Vurdering af behovet for eftergødskning 2021 på JB 1+3

Afgrøde	Gødningstype	Nitrifikation-hæmmer	Nedbør i maj				
			180	160	140	120	100
			Kg N pr. ha				
Vårbyg	N,NPK	Nej	30-40	30-40	10-30	0	0
	N,NPK placeret	Nej	20-30	20-30	0	0	0
	Fl.amm.	Nej	0	0	0	0	0
	Gylle	Nej	10-20	10-20	0	0	0
	Gylle	Ja	0	0	0	0	0

Gødningstype og tidspunkt for eftergødskning

Eftergødskning i vårbyg bør foretages så hurtigt som muligt. Frem til skridning kan forventes fuldt udbytte. Ved senere tilførsel falder merudbyttet, mens proteinindholdet vil stadig stige. Til maltbyg skal man derfor være forsigtig med eftergødskning.

 eftergødskning bør der sammen med kvælstof også tilføres svovl. Der kan opnås gode effekter af både faste og flydende gødninger, der

lægges ud på jorden ved gode fugtighedsforhold. Flydende gødning vil dog virke lidt langsommere, især fordi der tilsættes ureaseinhibitor, der forsinker omdannelsen af urea til ammonium.

Derfor vil flydende gødning tildelt på jorden være mindre velegnet i afgrøder, der allerede viser mangel. Under tørre forhold kan der tilføres flydende gødninger som decideret bladgødskning, som giver en meget hurtig virkning i planterne. Bladgødskning er mest velegnet ved mindre kvælstofmængder pga. svidningsrisiko.

Generelt anbefales en tilførsel med maksimalt 15 kg kvælstof pr. ha pr. gang for at undgå svidninger ved bladgødskning. Der kan anvendes både ureaammoniumnitrat-baserede gødninger og rene urea-opløsninger. Man skal dog huske at loven foreskriver, at der skal tilsættes urease-inhibitor til gødning med indhold af urea, der ikke bringes ned i jorden. Flydende gødninger fra Flex Fertilizer Systems har dog dispensation for kravet om tilsætning af ureaseinhibitorer.

Fastlæggelse af kvælstofbehovet ud fra planteanalyser

SEGES har udgivet en vejledning og orientering om anvendelse af planteanalyser til at fastlægge gødningsbehovet. Dette regneark kan anvendes til at fastlægge behovet for eftergødskning.

For korn har de opstillede grænseværdier i regnearket til tolkning af planteanalyser for de forskellige næringsstoffer størst gyldighed fra buskning til strækning (st. 30-37). Hvis planteanalyserne skal udnyttes i det aktuelle år, skal de udtages ved st. 30-34. I regnearket anvendes værdierne for vinterbyg.

Prøverne udtages af de yngste fuldt udviklede blade (ingen stængler). Dette er meget vigtigt! Undgå at beskadige bladene.

Normalområdet for kvælstof i vårbyg er 3,5 – 5,5 pct. N i tørstoffet. Indenfor dette interval er det ikke sandsynligt, at kvælstof er udbyttebegrænsende.

Er kvælstofindholdet lavere end ca. 3,5 pct. er der risiko for, at kvælstof er udbyttebegrænsende. Jo lavere kvælstofindholdet er, jo større er behovet for eftergødskning. I tabel 3 er givet forlag til graduering af eftergødskningen efter resultatet af planteanalysen. Denne graduering kan også ske ved indtastning i ovennævnte regneark, hvor der også er plads til at skrive en kommentar til landmanden om, hvordan eftergødskningen kan foretages.

I vårbyg skal en eventuel eftergødskning foretages inden skridning.

Tabel 3. Anbefalet eftergødskning (kg N pr. ha) af vårbyg ved forskelligt kvælstofindhold (pct. N i tørstof) i planteanalysen.

Pct. N	Eftergødskning, kg N pr. ha
Under 2,0	30
2,0-3,0	20
3,0-3,5	10

Brug af Yara N-Tester

Med en Yara-N-Tester kan plantens N-status måles optisk. Princippet er, at måleren bestemmer klorofylindholdet i planten, der er tæt korreleret til kvælstofindholdet i afgrøden. De fleste planteavlskontoret råder over en N-Tester, hvorfor en måling kan bestilles her.

Satellitbilleder

I CropManager kan afgrødens NDRE værdi løbende følges. Der findes ingen direkte tolkning af disse værdier i forhold til en optimal kvælstofforsyning. Omkring 1. juni 2020 var NDRE værdien i gennemsnit af 10 forsøg i vårbyg 0,40 for det ugødede led, 0,52 ved 80 kg N og 0,55 ved 120 kg N.

Vil du vide mere?

Leif Knudsen

Chefkonsulent, Gødskning

SEGES

lek@seges.dk

+45 8740 5428

Støttet af

Dette projekt medfinansieres af "Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram", (GUDP) under Fødevareministeriet.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00

Fax. 87 40 50 10

Email info@seges.dk